

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatvs
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniæ Agrippinæ, 1603

Cap. 20. De mortificando gustu quoad lautitiem eduliorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59574](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59574)

odoribus. Supremus vero iudex Deus
 ut omnibus declararet, quantum
 excessus diuinæ suæ maiestatis
 ceret, horribili morbo, qui omnes
 depasceret & purifaceret
 eam percussit. Vnde factum, ut
 dos ac intolerabiles expiraret
 ut eius conspectum amici, famam
 ancilla que omnes delugerent: vna
 ancilla tantum anima fuit, vna
 ter in conspectum eius prodire,
 tamen, ut curriculo ad eam ex-
 ter, & apud eam deponeret, quod
 adferendum, ac mox iterum ob-
 niam graueolentiam excederet.
 illa cui prius tot suppelebant leu-
 ab omnibus turpiter deteria, in
 bus terribis animam exhalant.

CAPVT XX.

*De mortificanda gula, quoad len-
 titiem edulorum.*

MVLTI, maximeq; inordi-
 nationes sunt in seculo gula, quæ
 necesse est ope mortificandi
 ad cauenda varia peccata, virtute
 seruandas & augendas, in ordinem
 inordinatio gustus est, inhiare

DE MORTIF. VOLVNT. 459

lautioribus palatum oblectantibus.
hec autem mortificanda est, non cu-
rio: è quærendo edulia opipara, mag-
naque cocorum arte & labore condi-
ta, sed communia, nullaque singulari
arte parata, ac quæ ad vitam hominis
sui sustentandam satis sint: infirmis
enim lautiora ob necessitatem conue-
niunt. Debet homo, inquit B. BASTI-
LIVS, refrenare gustatum cibus lauto-
ribus inhiantem, rationeque ita mode-
rari, ut non nisi ad vitam necessaria ei
subministrat, cõsumenta autem om-
nia lautiora, quæ sunt vitiorum incen-
tiva, subtrahat. Adiungit huic docu-
mento S. VINCENTIVS Ferrerius
seruum dei ex ferculis mensæ apposi-
tis libentius vii debere minus lautis,
& in quæ prava naturæ inclinatione
minus fertur.

QVÆRET aliquis, cum omnes cibi
sint creaturæ Dei, & bonæ, ac in ho-
minis ministerium ordinatæ, cur non
omnes æquè expeti possint? Respon-
deo: Deû ipsû qui creavit pisces, aves,
aliaque, amantia in hominis vsum & vi-
ctum, simul tulisse legem de temperan-
tiâ, ut æmpe vniuersisq; convenien-

*Lib. de vitiis
ca. 11.*

*De vita
spirituali
ca. 11.*

ter suæ dispositionis his cibis vici-
 tur, nempe sanus vt sanus, æger vt æ-
 ger, imbecillus vt imbecillus, hoc est
 quisque quatenus necessitas prohibe-
 rit. Deinde, quia homo in peccato
 lapsus est, & affectiones habet inordi-
 natas, idem Deus aliam legem tribuit
 Pœnitentiæ & Mortificationis, quæ
 cautum est, vt quoniam homo peccato
 dofectatus est oblectationem veram
 & illicitam, per satisfactionem quæ
 que licitis quibusdam oblectamentis
 se priuat, & frenū effrenatis passionibus
 iniiciat. Itaq; licet omnes creature
 bonæ, & in vsum hominis conductæ
 men vsum earum potest esse præ-
 vel minus bonus, eo quod non
 grauat cum dictis Dei legibus. Hæc
 ponio est D Augustini, dum ait, *si*
homo fame moreretur omnia ad sum-
endum dedit: sed ne mentis inu-
endendi excederet. Et abstinentiam in-
rauit. Quapropter sicut ager ad m-
cinam, sic ad sumendas dapes debet qu-
que accedere, nequaquam videlicet
illis voluptatem appetens, sed nece-
si succurrens. Idem exemplo suo
 cūcūc omnes sancti, Omitto illos qu-

Tom. 9. de
 consuetu.
 viisore. 18.

in solitudine solis herbis victarunt, fructibusque sylvestribus. Taceo eos qui in canobijs pane, alijsque vilioribus escis & insipidis vitā tolerarunt. quia in re non dubium est eos Deo placuisse, cum Dominus ipse, testibus Evangelistis, laudaverit Ioannem Baptistam ob hanc victus severitatem, dū vescere ut ait locustis & melle sylvestri: modo non sine magnis miraculis multis sanctis, cum nullo studio habere possent, huiusmodi cibos subministravit. Verum prætermissis illis, quos non omnes imitari queunt, videmus quanta victus tenuitate vincerentur sancti, etiam Episcopi & Prælati aliorum.

S. AVGVSTINVS ferè abstinebat ab esu carniū, alijsque ciborum lautioris, & vescabatur herbis ac leguminibus in quibus exiguum erat oblectamentū gustus: conuiuia quoque declinabat, ne consuetam violaret abstinentiam.

Possid. in vita eius c. 22. et. 27.

S. GODFRIDVS Ambianensis Episcopus, et si pro immensa sua caritate qua flagrabat, nihil deesse suis subditis quoad victum necessarium sine bat, tamen ipse solo pane, paucisque

Nicol. monachus in eius vita.

X ber-

herbis & fructibus vitam tolerabat
 Cumq; cocus nescio quid herbis
 cuisset, cum accersitum coarguit
 teens. An ignoras tu miseram carnem
 subigi non posse nisi tormento
 nisi cur mihi apposuisti cibum
 arte paratum? Vide, ne deinceps
 hoc genere delinquas, & me ad iracundiam
 prouoces.

Metaphr. S. CHRYSOSTOMVS quoque post
 in eius vi ceptum Archiepiscopatu carnium
 ta. rumq; edulioru saporum esu
 nuit, solo contentus ad vitam
 tandam pulmento hordeacco.

Fern. Justin. in eius vita. B. LAVRENTIVS Iustinianus, in
 adolescentia sua, ut erat praenobili-
 tus profapia, multis assuevit
 di delitijs, tamen ad Venetum
 archatum euectus, vulgari tantu
 sa, vsus est, edulij: que palato suo
 pidis. Vnde si errore aliquo quancu-
 esculenta poculentave ad guttorem
 cerbiora apposita essent, ut pro
 acerum, neminem arguebat, sed
 tio dissimulabat.

Euvius in Decemb. S. THOMAS Cantuariensis Ar-
 piscopus & metyr Christi gloriosus
 quamuis, antequam diuinitus esse
 lullu

DE MORTIF. VOLVNT

lustratus, ro ulnis laurij: à parentibus
genere nobilibus & copiosis su sicut in
nutritus, tamen postquam persecutio
ne regia pro iustitiz defensione exa-
gitari coepit, admirandam vitæ mu-
tationem inijt. Nam, teste Eduardo
præcipuo vitæ eius scriptore, qui an-
te vivebatur mensa opiparè instructa,
magnosque Dominos, atque adedò ig-
sum quoque Angelorum Regem, ha-
bebat cõuiuas, leguminibus alijsq; vi-
lissimis cibis, pauperibus ad mensã ad-
hibitis, vesci voluit. Hæc temperantia
ab omnibus sanctis ad mortifican-
dam gustum fuit exercitata: Licet e-
nim præcipuum studium posuerint
in colendis perfectioribus virtutibus,
ut caritate, & religione in Deum, ta-
men dictam abstinentiæ non neglexê-
re, quod scirent eam quoque gra-
tam Deo, & salutarem animæ
suz.

HÆC verò doctrina tam rationi
consecrata est, ut ne Gentiles qui-
dem, in quibus rationis lumen non
omnino fuit obscuratum, ignorârunt
has temperantiæ leges esse obser-
vandas. Inter Græcos virtutum
X₁ cul-

Lib. in
erm. 7.

458 II. PARS TRACTATV

cultu cæteris præluxere Lacedæ-
monij, olim & filijs israel ætissimo an-
citiæ fædere copulati. Cùm enim
commemoratur Maximus Tyrius Phi-
losophus, aliquandò in eorum præ-
sentiâ venisset rei culinariæ penitus
ignarus, Mithecus Syraculanus, qui
exquisitissimam apparandorum co-
rum rationem magnum nomen
cæteris Græciæ partibus voluptatis
delitijs plus æquo additis collegit
Lacedæmonij gnari lautitiam
capitalem bonorum morum esse
stem, auctoritate publica Magistrum
solum vertere eum iusserunt. ratio
re potius & exercitatione assidua
corporis, quàm suavis esculentorum
condimentis, esse acuendum appeti-
tum. Quod nonnulli gentiles agno-
cere & exercere natura duce ceperunt
illud magni Dei serui in omnibus
mundi partibus, opitulante Christi
gratia, perfecte complerunt.

NEQ. ideo arcemus homines ver-
tutis studiosos à mensis lauro-
bus omnibus, quando vel necessitas
vel obedientia maioribus debita ad-
igit, vt ne cõuiuia omnia repudicemus
nam

DE MORTIF. VOLVNT. 459

nam & caritas sæpè persuadet vt de consueta feueritate aliquid remittamus, ad solandos & recreandos hospites, aliosque quorum conuersatio nobis proficua est. Id tantùm dico, dum respectus hi absunt, nos, quantum in nobis est, debere fugere istas lautitias ad mortificandum gustatum, imitantumque Christum crucifixum, qui propter nos felle & aceto potatus est.

CAPVT. XXI.

De mortificatione gustus in cibi quantitate.

ALIA inordinatio gustatus est, tantum cibi capere, quantum postulat appetitus, nec antè edendi finem facere, quàm ille sit exsaturatus. hoc enim vitium gulæ est. Vnde B. BASILIUS ait. Non satis esse debet seruo Dei abstinere se à cibis lautioribus & exquisitis, si alijs vilioribus nihilominus vult appetitum explere: nam & in his sumendis moderatio tenenda est, legibus temperantiæ præscripta, cæteroque æquè læsurus animam.

X) mam.